

- Hünärler we ýoriteleşmeler -

"Matematika" hünariniň talyplary indiki ýoriteleşmeler boýunça bilim alýarlar:

- algebra we sanlaryň nazaryyeti;
- differensial deňlemeler;
- informatika we programmirlemäniň tehnologiýalary;
- ähtimallyklar nazaryyeti we matematiki statistika-hasabat;
- matematiki analiz.

Uniwersiteti tamamlan uçurymlar "Matematik. Matematika we informatika mugallymy" derejesini alýarlar.

"Amaly matematika (ylmy-önümlilik işi)" hünariniň talyplary "Hasaplaşys maşynlaryň we ulgamlaryň matematiki we programma üpjünçligi" hem-de "Operasional derňewler we ulgamlayýn analiz" hünärleri boýunça bilim alýarlar.

Uniwersiteti tamamlan uçurymlar "Matematik-programmist" derejesini alýarlar.

"Amaly matematika (ylmy-pedagogik işi)" hünariniň talyplary "Sanlar bilen işlemegiň usullary" we "Optimallaşdırma we optimal dolandyryş" hünärleri boýunça bilim alýarlar.

Uniwersiteti tamamlan uçurymlar "Matematik-programmist. Matematika we informatika mugallymy" derejesini alýarlar.

"Ykdady kibernetika (ykdadyýetde matematiki usullar we komþýuter modelirleme)" hünariniň talyplary "Ekometriki modelirleme, analiz we prognozirleme" hünari boýunça bilim alýarlar.

Uniwersiteti tamamlan uçurymlar "Matematik-ykdadyýetçi" derejesini alýarlar.

"Maglumat tehnologiýalaryň programma üpjünçligi" hünariniň talyplary indiki ýoriteleşmeler boýunça bilim alýarlar:

- komþýuter ulgamlary we Internet-tehnologiýalary;
- programma-apparat toplumlaryň modelirlemesi we komþýuter taslamasy.

Uniwersiteti tamamlan uçurymlar "Inžener-programmist" derejesini alýarlar.

2015-nji ýýldan fakultetde IT-hünar "Informatika we programmirlemäniň tehnologiýalary" hünarine dalaşgärler kabul edilýär. Uniwersiteti tamamlan uçurymlar «Inžener. Ulgamlaýyn programmist» derejesini alýarlar.

- Ylmy mekdepler -

Fakultetde döwrebap matematikanyň, informatikanyň we mehanikanyň dürli ugurlary boýunça ylmy derňewleri geçirýärler, şol sanda bütin dünýäde ykrar edilen ylmy mekdepleriň çäklerinde:

• Gomel algebraik mekdebi

Ýolbaşçylar: prof. A.N.Skiba, W.S.Semençuk, W.S.Monahow, M.W.Selkin, A.F.Wasiliýew.

• Differensial deňlemeler we serpikdirmeye funksiýanyň taglymaty

Ýolbaşçy: prof. W.I.Mironenko.

• Funksiýalaryň taglymaty we funksional analiz

Ýolbaşçylar: prof. A.R.Mirotin, A.P.Starovoýtow.

• Markowskiý hadysalar we hyzmat ediş torlary

Ýolbaşçy: prof. Ý.W.Malinowskiý.

• Kompýutometrika we çylşyrymlı ulgamlary modelirlemek

Ýolbaşçy: prof. W.S.Smorodin.

• Gaty jisimleriň mehanikasy

Ýolbaşçy: prof. W.W.Mojarowskiý.

Fakultetiň okuw prosesini üpjün edýän professor-mugallymlar:

- 12 professor
- 11 ylmylaryň doktry
- 35 dosent
- 38 ylmylaryň kandidaty

Fakultetiň düzümi:

- 6 kafedra
- 4 talyplaryň ylmy-derňew tejribehanasy
- 3 okuw-ylmy komþýuter tejribahanasy (EPAM Systems, IBA-Gomel, ApCelP bilen bilelikde)

Matematika fakultetiniň dekanlygы:

Dekan: fizika-matematika ylmylarynyň kandidaty, dosent Žogal Sergey Petrowič

Salgysy: 246019, Gomel ş., Kirow köç., 119,
otag 3-7

Tel.: (0232) 60-75-12

URL: <http://math.gsu.by>

e-mail: zhogal@gsu.by
matfac@gsu.bv

Belarus respublikasynyň
Bilim ministrligi

Bilim edarasy «Fransisk Skorina adyndaky
Gomel döwlet uniwersiteti»

Matematika we programmirlemäniň tehnologiýalary fakulteti

- Fakultete tabşyrmagyň sebäpleri -

Fakultetde bilim almak – bu matematiki bilimleri we maglumat tehnologiyalary gurşawydaky bilimleri ýonekeý bir özleşdirmek däl-de, - bu ilkinji nobatda, aklyň gurluşy, pikirlenme stili, ýasaýys-durmuş keşbi. Size fakultetde öwrediljek esasy zat – bu pikirlenmegi başarmak; iň çylşyrymlı meselä çalt aralaşmak we ony çözmegiň adaty däl we amatly usullaryny tapmak; nätanyş maglumatyň uly görürümni özleşdirmek we alnan bilimleri hakyky-real ýumoşlarda ullanmak ukybyny kemala getirmek. Fakultetde bilim almaklyk ünsilik, tertiplilik, abstrakt gurluşlar bilen işlemek, logiki apparaty ullanmak başarnygy ýaly sypatlary kemala getirer.

Mundan başga-da, biziň fakultetimiz IT-hünärmenleri taýyarlamak boýunça Belarusiýanyň öndebarýy fakultetleriniň biri bolup, belli bolşy ýaly, programmistler - bütindünýäniň zähmet bazarynda iň talap edilýän, giň mümkünçiliklere eýe bolan we ýokary zähmet hakly hünärleriň biri bolup durýar. *Şeýle hem, Siz, öz okuwyryzy magistraturada we aspiranturada dowam edip bilerisiňz.*

- Fakultetiň giriş synaglaryň sanawy

Fakultetiň ähli hünärleri üçin:

- ✓ Matematika (MT)
- ✓ Fizika (MT)
- ✓ Rus ýa-da belarus dili (MT)

- Fakultetiň öndebarýy IT-kompaniyalary bilen hyzmatdaslygy

Biziň uçurymlarymz EPAM Systems, IBA-Gomel, ApCeLP, Infotehnologiyalar, Finformatik we ş.m. ýaly bütindünýäde belli bolan kompaniyalarda ýolbaşçy wezipeleri eýeleýärler we öndebarýy hünärmenler bolup işleýärler.

Fakultet IT-kompaniyalar bilen bilelikde talyplara döwrebap programmiremäniň esasy ugurlary boýunça halkara şahadatnamalary gowşurmak bilen, tölegsiz okuwtürgenleşiklerinde okamak hem-de olary iş bilen üpjün etmek mümkünçiligini döredýär.

Fakultetiň özeninde bilim beriş maksatnamanyň çäklerinde

«Mekdep-ÝOM»

Indiki taslamalar durmuşa geçirilýär:

• *Distance Learning Belarus* (<http://dl.gsu.by/>)

Belarusiýada Internet-tehnologiyalaryň mümkünçiliklerini ularýan distansion-aralykdan okatmagyň birinji taslamasy. Okuwhadysynyň ähli döwürleri awtomatlaşan, bu bolsa hakyky-real wagtda ulgam bilen işlemäge mümkünçilik berýär. Esasy ugur – programmireme we algoritlaşdyrmagyň usullary. Taslamanyň ýolbaşçysy: tehniki ylymlarynyň kandidaty, dosent M.S.Dolinskiy.

• *DOT ulgamy* (<http://dot.gsu.by/>)

Dürlü dersler boýunça mekdep okuwcylaryň we talyplaryň bilimlerini testirlemeden geçirmäge mümkünçilik berýär. Mekdep okuwcylary üçin bu öz bilimlerini distansion testirlemäge mümkünçilik bolup durýar. Test tamamlanandan soňra ulgam testi tabşyrmagyň netijesini we analizini berýär. Taslamanyň ýolbaşçysy: fizika-matematika ylymlarynyň kandidaty A.A.Rodionow.

• *Yaşlar mekdebi* (gündizki-gaýbana)

Matematika boýunça mekdep okuwcylary we isleg bildirýän ähli geljekki dalaşgärlər üçin her ýylde geçirilýän bäsleşik. <http://gsu.by/school/> internet sahypasynда ýumoşlar çap edilen. Gatnaş we ýeňiş gazan! Ýlyly ahrynda ýeňiljere baýraklar gowsurvlavar.

• «Gözleg» ylmy-amaly maslahaty (<http://agss-conf.org/poisk/>)

Matematika we informatika boýunça her ýyl geçirilýän mekdep okuwcylarynyň ylmy-amaly maslahaty. Maslahata gatnaşyp, siz ýlma ilkinji ädimi edýärsiňiz.

Ýaş matematikleriň welaýat ýaryşy

Bu çylşyrymlı matematik ýumoşlary çözme, alnan netijeleri sowatly we ynamly beýan etmek, köpcüklikleýin çekisimelerde öz nukday nazaryny delillendirip goramak başarnygy boýunça orta mekdebiň okuwcylarynyň toparlaýyn bäsleşigi. Ol yzygiderli geçirilýän matematiki görşeler görnüşde geçýär, olarda toparlar nobat boýunça teklip edilen ýumoşlar boýunça öz derňewleri bilen, şeýle hem beýleki toparlar üçin opponent-garşydaş, resenzent-syn beriji we cekleşmä gatnaşyjy hökmünde çykyş edýärler.

• *Mugallymlaryň maslahatlary*

Şenbe günleri okuwcylar üçin okuwa girmek we matematikadan MT taýyaranmagyň soraglary boýunça fakultetiň mugallymlary maslahat beriş işlerini geçirýärler. (10:00-12:00 čenli otag 3-6, 3-7)

- Talyplaryň ylmy işleri -

Fakultetde talyplaryň ylmy-barlag tejribehanalary işleýär (TYBT)

TYBT «Çylşyrymlı ulgamlaryň algebrasy we geometriýasy»

Algebra we geometriýa kafedrasynyň esasynda 2002 ýýlda döredildi. Ýolbaşçy: fizika-matematika ylymlarynyň dokroty, professor A.F.Wasilýew.

Esasy maksady: öwrediji-derňew ediji düzgüniň toplumlaýyn özleşdirilmegini, onuň okuwy ylmy amalyýetine ornaşdyrylmagyny, şeýle hem talyplaryň potensialynyň hünärmen-ugrukdyrlan öşüşini üpjün etmek.

TYBT «Ulgamlayýn we amaly programmirleme we täze maglumat tehnologiyalary»

1997 ýýlda dolandyryşyň matematiki meseleleri kafedrasynyň esasynda döredildi. Ýolbaşçy: tehniki ylymlarynyň kandidaty, dosent M.S.Dolinskiy.

Işiň esasy ugurlary: san ulgamlarynyň apparat we programma üpjünçiligini bilelikde we özbaşdak işlemege awtomatizasiýasy, bilimde täze maglumat tehnologiyalary, mekdep okuwcylaryny hünäre ugrukdyrmak we programmirleme boýunça olimpiadalara taýyarlama.

TYBT «Kemala gelýän bilimiň usulyyet meseleleri»

2009 ýýlda matematiki analiz kafedranyň esasynda döredildi.

Ýolbaşçy: fizika-matematika ylymlarynyň kandidaty, dosent G.N.Kazimirow.

TYBT-niň işiniň esasy ugurlarynyň biri aýratyn kynçlyklary ýüze çýkarýan dersler boýunça mekdep okuwcylary we talyplar üçin elektron okuwtaplaryny döretmek bolup durýar. Şeýle hem, tejribehana birinji ýyl talyplarynyň matematikadan taýýarlyk derejelerini öwrenmek boýunça derňewleri geçirmek bilen meşgullanýar.

TYBT «Ykdysady we stohastiki ulgamlaryň matematiki we komþúter modelirlemesi»

2011 ýýlda ykdysady kibernetika we ähtimallyklar nazaryýeti kafedranyň esasynda döredildi.

Ýolbaşçy: fizika-matematika ylymlarynyň kandidaty, dosent O.W.Ýakubowic.

Işiň esasy ugurlary: matematiki modelirleme we ykdysady ulgamlaryň analizi, gymmatly kagyzlar bazarynyň matematiki analizi, girdejiniň we inwestision goýumlaryň, paýnama-aksiýa portfelleriniň we ş.m. howp hasaplamasы.